

**2021–2022 M. M. GIMTOSIOS KALBOS (LENKŲ) PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ
 PATIKRINIMO I SRAUTO UŽDUOTIES MOKINIŲ DARBŲ VERTINIMO INSTRUKCIJA**

KRYTERIA OCENY WYPRACOWANIA

1. OCENA TREŚCI WYPRACOWANIA (16 PUNKTÓW)

Aspekty	Normy ocen	Punkty
1.1. Zrozumienie polecenia oraz tematu	<ul style="list-style-type: none"> Właściwe zrozumienie polecenia oraz wyczerpujące omówienie / uwzględnienie wszystkich elementów treści wyróżnionych w poleceniu, umiejętne ich wykorzystanie w wypracowaniu; zrealizowanie wyznaczonych celów. 	3–2
	<ul style="list-style-type: none"> Ogólne zrozumienie polecenia, omówienie / uwzględnienie tylko niektórych elementów treści wyróżnionych w poleceniu; częściowe zrealizowanie wyznaczonych celów. 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Wypracowanie znacznie odbiega od polecenia; nie realizuje założonych celów. 	0
1.2. Główna myśl i logiczne jej rozwinięcie	<ul style="list-style-type: none"> Wyczerpujące rozwinięcie tematu; wypowiedź podporządkowana wyraźnej myśli przewodniej. W rozprawce: trafne sformułowanie głównej myśli, logiczne jej uzasadnienie; logiczne i konsekwentne rozumowanie (uzasadnianie, wnioskowanie, uogólnianie itp.); umotywowane odwołanie się do różnych przykładów. W liście: konsekwentne rozwijanie głównej myśli; logiczne i wyczerpujące ukazanie przeżyć i poglądów nadawcy. 	6–5
	<ul style="list-style-type: none"> Dość ogólne rozwinięcie tematu; wypowiedź na ogół podporządkowana myśli przewodniej. W rozprawce: sformułowanie głównej myśli nie jest wyraziste; występują pewne elementy rozumowania (uzasadniania, wnioskowania itp.); nieliczne odwołanie się do przykładów. W liście: niekonsekwentne rozwijanie głównej myśli; nie zawsze przekonujące ukazanie przeżyć i poglądów nadawcy. 	4–3
	<ul style="list-style-type: none"> Niewyczerpujące rozwinięcie tematu; myśl przewodnia w wypowiedzi często się gubi. W rozprawce: zakłócona logiczna ciągłość wypowiedzi; tylko nieliczne elementy rozumowania (np. uogólniania); często nietrafne odwołanie się do przykładów. W liście: zakłócona logiczna ciągłość wypowiedzi; ukazane przeżycia lub poglądy nie zawsze są trafne. 	2–1
	<ul style="list-style-type: none"> W wypracowaniu brak myśli przewodniej. Wypowiedź chaotyczna, pozbawiona logiki. 	0
1.3. Poglądy i wartościowanie	<ul style="list-style-type: none"> Jasno wyrażona i uzasadniona postawa wobec omawianych zagadnień; konsekwencja w wyrażaniu własnych poglądów. 	3–2
	<ul style="list-style-type: none"> Ogólnikowo wyrażona własna postawa wobec omawianych zagadnień, częściowy brak konsekwencji. 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Brak własnych poglądów / twórczego podejścia. 	0
1.4. Kompetencja kulturowo-literacka i erudycja	<ul style="list-style-type: none"> Trafne i celowe przywołanie kontekstów z różnych źródeł oraz własnych doświadczeń kulturalnych i społecznych. 	4–3
	<ul style="list-style-type: none"> Sporadyczne przywołanie kontekstów z wybranych źródeł i wykorzystanie własnych doświadczeń społecznych. Nie zawsze trafny ich wybór. 	2–1
	<ul style="list-style-type: none"> Brak kontekstów i przykładów. 	0

2. OCENA FORMY I SPÓJNOŚCI WYPRACOWANIA (10 PUNKTÓW)

Aspekty	Normy ocen	Punkty
2.1. Cechy gatunkowe tekstu	1.–2. ROZPRAWKA	
	<ul style="list-style-type: none"> Jasno sformułowana teza, w analizie problemu – trafnie dobrane przykłady, argumenty oraz możliwe kontrargumenty. Podsumowanie nawiązuje do tezy i zawiera logiczne wnioski, wynikające z analizy. Umiejętne łączenie rozumowania z elementami opisu lub opowiadania w funkcji przykładów (argumentów). Obiektywność wyrażanych sądów. Brak tezy i logicznej analizy problemu. 	2–1 0
	3. LIST	
2.2. Kompozycja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> Jasno wyrażone uczucia i poglądy nadawcy listu wobec opisywanej książki. Zastosowanie wszystkich elementów formalnych listu, uwzględnienie adresata. Niekonsekwentnie wyrażone uczucia i poglądy. Brak lub niestosowność elementów formalnych listu, nieodpowiednie zwroty do adresata. 	2–1 0
	<ul style="list-style-type: none"> Trójdzielna kompozycja (wstęp, rozwinięcie, zakończenie), zachowanie właściwych proporcji między częściami pracy. Nieliczne usterki, nienaruszające ogólnej koncepcji kompozycyjnej. Brak koncepcji kompozycyjnej. 	2 1 0
	<ul style="list-style-type: none"> Logiczne i konsekwentne wyodrębnianie kolejnych akapitów o uporządkowanej wewnętrznej strukturze. Wszystkie akapity, występujące kolejno po sobie, są ze sobą logicznie powiązane. Nielogiczne wyodrębnianie akapitów. Brak podziału tekstu na akapity. 	2 1 0
2.4. Spójność tekstu	<ul style="list-style-type: none"> Tekst jednolity, spójny semantycznie i gramatycznie. Wypowiedź zwięzła i logiczna. Zachowanie jednorodności stylistycznej. Uzasadnione użycie wyrazowych wykładników spójności tekstu. Tekst niespójny i / lub nielogiczny. 	2–1 0
	<ul style="list-style-type: none"> Zharmonizowanie stylu wypowiedzi z treścią i formą pracy. Różnorodność konstrukcji składniowych, bogate słownictwo. Nieodpowiedni styl. Przewaga leksyki potocznej. Dużo nieuzasadnionych powtórzeń. Nieumiejętność wyznaczania granicy zdań (np. zbyt długie zdania, prowadzące do zakłócenia treści itp.). 	2–1 0

3.1. OCENA POPRAWNOŚCI JĘZYKOWEJ (14 PUNKTÓW)

Błędy gramatyczne, słownikowe, stylistyczne (maksymalnie 8 punktów)	Punkty	Błędy ortograficzne (maksymalnie 3 punkty)	Punkty	Błędy interpunkcyjne (maksymalnie 3 punkty)	Punkty
0–2	8				
3–4	7				
5–6	6				
7–9	5				
10–12	4				
13–14	3	0–3	3	0–3	3
15–16	2	4–6	2	4–6	2
17–19	1	7–9	1	7–9	1
20 i więcej	0	10 i więcej	0	10 i więcej	0

Ogółem	40
---------------	-----------

UWAGI:

- W systemie oceniania znajdują się puste okna, ponieważ uczeń z trzech zadań miał wybrać tylko jedno, a system oceniania podaje wszystkie zadania. Takie niewykonane prace powinno się ocenić pod względem wszystkich kryteriów na 0 punktów, w przeciwnym wypadku system nie pozwoli na zatwierdzenie wyników oceniania.
- Usterki dotyczące struktury i argumentacji można zaznaczać w miejscu przeznaczonym na uwagi.
- Żółtym kolorem należy zaznaczać błędy gramatyczne, słownikowe i stylistyczne, różowym – błędy ortograficzne, a niebieskim – błędy interpunkcyjne. 3 błędy literowe traktowane są jako jeden błąd ortograficzny, dlatego trzeci błąd należy zaznaczyć różowym kolorem.
- Powtarzające się w pracy błędy traktowane są jako jeden błąd określonego typu, dlatego tego samego błędu drugi raz nie należy zaznaczać, aby system go nie policzył.
- Brak jednego lub dwu przecinków, które służą w zdaniu do wyróżnienia z obu stron jednej konstrukcji składniowej, traktowane są jako jeden błąd interpunkcyjny.
- Jeżeli w tekście niejednokrotnie powtarzają się pewne usterki graficzne, np. obca postać graficzna liter, brakujące znaki diakrytyczne, traktowane są one w całej pracy jako jeden błąd ortograficzny, który należy zaznaczyć różowym kolorem jeden raz w końcu pracy.
- Liczone są błędy występujące od początku pracy pisemnej ucznia do zaznaczonej granicy 250 wyrazów.
- Jeżeli objętość pracy jest mniejsza niż 250 wyrazów, za każde brakujące 20 wyrazów odejmuje się 1 punkt. **Jeżeli objętość pracy jest mniejsza niż 150 wyrazów, to cała praca pisemna jest oceniana na 0 punktów.**

Punkty są odejmowane od oceny za treść wypracowania. Jeśli punktów za treść wypracowania nie wystarcza, pozostałe mogą zostać odjęte od oceny pod względem innego kryterium. W miejscu na uwagi wpisuje się, ile punktów i z którego kryterium / których kryteriów oceny odjęto punkty z powodu niewystarczającej liczby wyrazów.

Liczba wyrazów w wypracowaniu	Liczba odejmowanych punktów
249–230	1
229–210	2
209–190	3
189–170	4
169–150	5
Mniej niż 150	Cała praca jest oceniana na 0 punktów.

KARTA ODPOWIEDZI DO TESTU ORAZ PUNKTACJA

(Punkty za zadania oznaczone gwiazdką zostaną podzielone na dwa. Ostateczna maksymalna liczba punktów za test – 40)

Uwagi:

1. Odpowiedzi na pytania otwarte mogą być sformułowane innymi słowami, jeżeli w poleceniu nie wymaga się tego inaczej.
2. Odpowiedzi oceniane w systemie oceniania w karcie odpowiedzi są podane pogrubionym drukiem.

Nr zad.	Przewidywane poprawne odpowiedzi	Opis oceny odpowiedzi ucznia	Punkty
1.	przedstawia niezwykłą osobowość Marii Skłodowskiej-Curie; przekonuje, że droga do sukcesu wymaga wiele wyrzeczeń i poświęceń.	1 punkt za każdą poprawną odpowiedź.	2
2.	badania naukowe; patriotyzm.	Po 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź.	1
3.*	Np. oboje interesowali się badaniami naukowymi; oboje byli niezwykle uzdolnieni (lub inna logiczna odpowiedź); mieli różne pochodzenie: ona była Polką, a on – Francuzem (lub inne podobne sformułowanie).	Po 2 punkty za każdą logiczną odpowiedź.	4
4.	Jest bardzo ambitna. Jest nierozmowna w towarzystwie. Ma zdolności w dziedzinie nauk ścisłych. Nie boi się ciężkiej pracy.	Po 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź.	2
5.	bez grosza przy duszy – nie mając w ogóle pieniędzy; w głębi duszy – nie ujawniając głośno tego, co myślimy; wkładać całą duszę w coś – robić coś z wielkim zaangażowaniem; ujrzeć coś oczami duszy – wyobrazić sobie coś; z duszą na ramieniu – bardzo się bojąc; duszą i ciałem – całkowicie; w zupełności.	Po 0,5 punktu za każde poprawne połączenie frazeologizmu i znaczenia.	3
6.	stworzyła; nadzwyczaj; dominuje; okazję; intelektu; porzucać.	Po 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź.	3
7.	najmłodszych; więc; o osiem lat; francuskie; wyróżnieni; dwukrotną.	Po 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź.	3
8.*	Czech – Czesi; Estończyk – Estończycy; Łotysz – Łotysze; Rosjanin – Rosjanie.	Po 1 punkcie za każdą poprawną formę.	8

Nr zad.	Przewidywane poprawne odpowiedzi	Opis oceny odpowiedzi ucznia	Punkty
9.*	Piotr zapytał Marię, czy (ona) już pozostanie we Francji. Maria odpowiedziała stanowczo, że po licencji (ona) wróci do Warszawy.	W każdym przekształconym zdaniu: po 1 punkcie za właściwy spójnik oraz poprawną interpunkcję i po 1 punkcie za odpowiednią formę czasownika oraz odpowiednie zaimki osobowe.	4
10.*	A Tak ... Maria Skłodowska-Curie była laureatką Nagrody Nobla (lub inna logiczna odpowiedź). B Nie ... Maria Curie-Skłodowska była naukowcem w dziedzinie fizyki i chemii, a nie literatury (lub inna logiczna odpowiedź).	Po 1 punkcie za każdą poprawną odpowiedź (Tak / Nie) oraz po 1 punkcie za logiczne uzasadnienie.	4
11.	(1) pośrednią; (2) rymowany; (3) podniosły; (4) pozytywizmu.	Po 0,5 punktu za każdą poprawną odpowiedź.	2
12.	zwrotka – Młodzi powinni odważnie zgłębiać tajemnice świata i szukać nowych idei. zwrotka – Miejsce mistyki, mitów i legend powinno zająć racjonalne postrzeganie świata. zwrotka – Zadaniem młodego pokolenia jest budowanie przyszłości na fundamencie wiedzy i nauki. zwrotka – Należy pamiętać o zasługach minionych pokoleń i darzyć je szacunkiem.	Po 0,5 punktu za każde połączenie głównej myśli z odpowiednią zwrotką.	2
13.	darzy zaufaniem młodych ludzi; głosi wartości: Bóg, wiedza, szacunek do tradycji; stawia przed młodzieżą ambitne cele.	Po 1 punkcie za każdą poprawną odpowiedź.	3
14.	epitet; metafora; anafora.	Po 1 punkcie za każdą poprawną odpowiedź.	3
15.	A – zastosowanie formy wiersza; używanie ekspresywnych wykrzykników. B – odrzucenie romantycznego buntu; podkreślenie wagi wiedzy naukowej.	Po 0,5 punktów za każdą poprawną odpowiedź.	2
16.*	(1) apel np. nawołuje młodych ludzi do działania, do przejścia inicjatywy od poprzednich pokoleń.	2 punkty za właściwy typ tekstu, 2 punkty za logiczne uzasadnienie.	4
17.	Adam Mickiewicz – <i>Ballady i romanse</i> Henryk Sienkiewicz – <i>Potop</i>	Po 1 punkcie za podanie każdego właściwego twórcy i jego dzieła.	2